

Traktorterapi

Mandag morgen sad jeg med en doven kop kaffe og et halvtrist budget og ventede på en overspringshandling, da den lokale tømremesters glade ansigt dukkede op i døråbningen.

"Har du hørt, at min lærling Jesper har fået et legat, fordi han snart er udlært som tømrer, selvom han lider af skizofreni?" Kun to gange i forløbet synes han, at det har været svært.

"Jesper har været indlagt to gange på psykiatrisk afdeling under sit lærlingeforløb. Det var ikke, fordi han havde det værre end normalt, men han trængte vist til at slippe gashåndtaget lidt. Jeg er rystet over, hvor dårligt han havde det efter de to indlæggelser. Han var dopet og stillestående, og jeg skulle bruge lang tid på at bygge ham op igen."

Senere på ugen oplever jeg et andet eksempel på, hvor stor betydning det kan have, når civilsamfundet tager et medansvar for de sindslidende: Jeg er på en temadag, hvor de fortæller om Tønders erfaringer med at bruge kontaktfamilier (www.kontaktfamilier.dk) til mennesker med psykiske problemer. Et ældre ægtepar, der driver et landbrug, fortæller om deres oplevelser med at have sindslidende med akutte psykiske problemer boende hos dem. Ved siden af dem sidder Anne og fortæller, hvordan det har været at blive sendt på landet.

"Da jeg kom, havde jeg det rigtig dårligt, men efter tre dage havde jeg det så godt, som jeg aldrig har haft det, selv ikke da jeg havde det bedst."

Kontaktfamilien har ingen særlige kompetencer i forhold til at hjælpe mennesker med sindslidelser. De arbejder ud fra deres sunde fornuft. Manden står typisk for traktorterapien, mens konen tager sig af køkkensamtalerne.

"Hvis de er plaget af indre stemmer, så tager jeg dem med ud i traktoren i nogle timer og fortæller dem, at de nu er så langt ude på landet, at kragerne for længst er vendt om, og at hverken mobiltelefoner eller stemmer kan nå dem. Og det viser sig, at de ofte får fred for stemmerne, mens vi pløjer."

Efter traktorterapien bliver de sendt ind til konen, hvor de laver mad, mens de snakker. Hele opholdet er præget af positive forventninger til den sindslidende, og denne indgår som en naturlig del af familielivet.

Vi bliver på temadagen præsenteret for flere rørende historier krydret med overbevisende resultatopgørelser, lave udgifter, mens brugerne, kontaktfamilierne og de professionelle smiler om kap.

At bruge kontaktfamilier er langt fra nogen ny ide. Tidligere brugte man frivillige familier, men i takt med professionaliseringen nedlagde man midt i 70'erne disse tilbud, da man troede, at der skulle professionelle eksperter til at hjælpe sindslidende.

Denne udvikling har betydet, at de sindslidende i høj grad er blevet ekskluderet fra samfundslivet og bl.a. er blevet placeret på store botilbud i passende afstand fra familie og naboer med en passiv forsørgelse oven i hatten.

Ifølge den svenske psykolog Alain Topors undersøgelser er dette umiddelbart en dårlig udvikling, da det, de sindslidende ønsker sig mest, er kærlighed, venskab og arbejde.

Hvis man kigger på The Institute for the Study of Therapeutic Changes (www.talkingcure.com) undersøgelser, så peger det i samme retning. I forhold til at få mennesker med sindslidelser til at komme sig, så handler 87 pct. af indsatsen om, at han/hun føler sig anerkendt, tror, at der er håb, er motiveret, oplever livet meningsfyldt m.m. Mens de professionelle metoder kun vægter 1 pct., relationen 8 pct. og den professionelle tro på sig selv 4 pct.

Så går du rundt som en spejlblank distancerende sygeplejerske, der nedstammer direkte fra Freud, så er der noget, der tyder på, at det vil være fornuftigt at finde den hjertevarme sygepleje frem og eventuelt supplere den med et traktorkørekort.